

एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण कार्यक्रम मार्गदर्शन
प्रदेशस्तरीय

आ.व.०७९/०८०

राष्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र, टेकु काठमाडौं

परिचय

नेपालमा एचआईभी केन्द्रिकृत महामारीको रूपमा रहेको छ । ८० प्रतिशत भन्दा बढी एचआईभीको संक्रमण महिला- पुरुष विच हुने असुरक्षित यौन सम्पर्कको माध्यमबाट भएको पाईएको छ । सूईद्वारा लागू पदार्थ लिनेहरू, यौनकर्मी पुरुष तथा महिलाहरू र उनीहरूका ग्राहकहरू, पुरुष समलिंगीहरू तथा तेस्रो लिंगीहरू, आप्रवासी कामदारहरू र कैदीबन्दीहरूलाई एचआईभी संक्रमणको उच्च जोखिममा रहेको समूह मानिन्छ । डिसेम्बर २०२१ को अन्त्य सम्ममा २१,७२३ जना एचआईभी संक्रमितहरूले एआरटी सेवा लिईरहेका छन् । नेपालमा ३०,००० (सन् २०२१) जनामा एचआईभी संक्रमण भएको अनुमान गरिएको छ, जसमा महिलाको तुलनामा पुरुषको संख्या बढी भएको पाइएको छ । नेपालको वयस्कहरूमा एचआईभी प्रिभिलेन्स ०.१२ प्रतिशत (सन् २०२१) रहेको छ । राष्ट्रिय एडस् तथा यौनरोग नियन्त्रण केन्द्रको अगुवाईमा हाल नेपालमा एचआईभीसंग सम्बन्धित सेवाहरू जस्तै: एचआईभी परामर्श तथा परिक्षण, पिएमटिसीटी, उच्च जोखिममा रहेका लक्षित समूहमा एचआईभी रोकथाम कार्यक्रम जस्तै मौखिक प्रतिस्थापन विधि बाट गरिने उपचार (ओ एस टि), एचआईभीको उपचार, हेरचाह तथा सहयोग र यौनरोगको रोकथाम तथा नियन्त्रण कार्यक्रम ७७ वटा जिल्लाहरूमा अवस्थित विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाहरू मार्फत प्रदान गरिदै आएको छ ।

परिकल्पना (भिजन)

सन् २०३० सम्ममा नेपालमा एड्स इपिडेमिकलाई अन्त्य गर्ने ।

मूलध्येय (मिसन)

समावेशी, समतामूलक तथा पहुँचयोग्य सेवाहरू सुनिश्चित गर्दै एचआईभी स्याहारको निरन्तरता कायम गर्ने ।

लक्ष्यहरू (गोल)

१. नयाँ एचआईभी सङ्क्रमण रोकथाम गर्ने ।
२. एचआईभी सङ्क्रमित व्यक्तिहरूको स्वास्थ्यसम्बन्धी परिणामहरूमा सुधार ल्याउने ।
३. एचआईभी सङ्क्रमित तथा मुख्य समूहहरूमा एचआईभी सम्बन्धित असमानताहरूमा कमी ल्याउने ।

सन् २०२६ सम्मका उद्देश्यहरू (टार्गेट)

१. अनुमानित एचआईभी सङ्क्रमितमध्ये ९५% को पहिचान गर्ने
२. एचआईभी सङ्क्रमण पुष्टि भएका ९५% व्यक्तिको उपचार गर्ने
३. एआरटी सेवा लिइरहेका एचआईभी सङ्क्रमित मध्ये ९५ %मा भाइरल लोड सप्रेसन हासिल गर्ने

४. नयाँ एचआईभी सङ्क्रमण लाई ९०% ले कम गर्ने (२०१० को आधारमा)
५. आमाबाट बच्चामा एचआईभीको सङ्क्रमण उन्मूलन गर्ने
६. कन्जेनिटल सिफिलिस को केस दर प्रति लाख जीवित जन्ममा ५० वा सोभन्दा कम गर्ने

मार्गनिर्देशक सिद्धान्तहरू

- प्रभावकारी र दिगो प्रतिकार्यका लागि राष्ट्रिय अपनत्व, क्षमता र सबलता (चभकषिभलअभ) निर्माण
- बृहत् र सेवाग्राही केन्द्रित गुणस्तरीय एचआईभी सेवाहरूमा समान पहुँच
- एकीकृत अवधारणा र बहुक्षेत्रीय साझेदारीहरू
- एचआईभी सङ्क्रमितसहित मुख्य जोखिम र जोखिम समूहहरूको अर्थपूर्ण संलग्नता
- “पहिचान, पहुँच, सिफारिस, परीक्षण, उपचार र उपचारमा निरन्तरताको अवधारणा” प्रयोग गरी रोकथाम र उपचारको निरन्तरता
- तथ्यद्वारा सूचित नीति तथा कार्यक्रम
- मानवअधिकार र लैङ्गिक समानताको सम्मान र प्रवर्द्धन
- निरन्तर गुणस्तर सुधार र गुणस्तर सुनिश्चितता, अनुगमन, मूल्याङ्कन, सिकाइ र अनुकूलन

१. सेन्टर अफ एक्सेलेन्सको लागि मे.अ.को तलब रेफरल तथा जाँच खर्च (पोशाक भत्ता समेत) (सेती को लागि)

कार्यक्रमको नाम: सेन्टर अफ एक्सेलेन्सको लागि मे.अ.को तलब (पोशाक भत्ता समेत)

परिचय	सेती प्रादेशिक अस्पताल, प्रादेशिक अस्पताल,सुर्खेत तथा लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल मा एचआईभी र एड्स सम्बन्धि कम्प्रीहेन्सीभ सेवालाई नमुनाको रूपमा विकास गरि यो अस्पताललाई एचआईभी सम्बन्धि उदाहरणीय सिकाई केन्द्रको रूपमा विकाश गर्ने अवधारणा राखि सुदूरपश्चिम,कर्णाली र लुम्बिनी प्रदेशमा प्रादेशिक अस्पताललाई एचआईभीको केन्द्र अफ एक्सेलेन्स बनाइएको छ ।
उद्देश्य	गुणस्तरिय एचआईभी सेवा दिनु ।
अपेक्षित प्रतिफल	विभिन्न स्थानबाट आएका संक्रमितहरूले गुणस्तरीय एचआईभी सेवा पाएका हुनेछन ।
सन्चालन प्रक्रिया	एकजना चिकित्सक करार सेवामा नियुक्त गर्नु पर्नेछ । कर्मचारी नियुक्ति गर्दा नेपाल सरकारको नियमानुसार गर्नु पर्नेछ । यस वापतको रकम

	सुदूरपश्चिम,कर्णाली र लुम्बिनी प्रदेशले सम्बन्धित अस्पताल लाई पठाउनु पर्ने छ । प्रदेश अन्तर्गत रहेको सेन्टर अफ एक्सेलेन्सको साइट को लागि अनुसूची-१ हेनुपर्ने छ ।
बजेट बाँडफाँड । श्रोत	१२ महिनाको तलव साथै एक महिनाको तलव वरावर चाडपर्व खर्च विनियोजन गरिएको छ । मेडिकलअफिसर को लागि मासिक रु. ४८,३००/- र पोशाक भत्ता समेत गरि जम्मा रु. ६,३७,९००/- बजेट को व्यवस्था गरिएको छ । यो कार्यक्रम नेपाल सरकार श्रोतको ससर्त अनुदानतर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	सार्वजनिक खरिद ऐन,२०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।

कार्यक्रमको नाम: सेन्टर अफ एक्सेलेन्समा PLHIV का लागि रेफरल तथा जाँच खर्च

परिचय	एचआईभी संक्रमितहरूमा अवसरवादी संक्रमणको निदान तथा उपचार व्यवस्थाको लागि गरिने टेष्टहरू जस्तै सीटीस्क्यान, रेडियोलोजी आदिको लागि केन्द्र अफ एक्सेलेन्स साईट (सेती प्रादेशिक अस्पताल, प्रादेशिक अस्पताल,सुर्खेत तथा लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल) मा पठाउन र आवश्यक भएमा तहाँबाट अन्यत्र पठाउनका लागि रेफरल तथा जाँच खर्चको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	केन्द्र अफ एक्सेलेन्स साईटबाट अवसरवादी रोगको संक्रमणको निदान तथा उपचार व्यवस्थाको लागि गरिने टेष्टहरू जस्तै सीटीस्क्यान, रेडियोलोजी आदि निशुल्क गर्ने ।
अपेक्षित प्रतिफल	एचआईभी संक्रमितमा अवसरवादी संक्रमणको निदान तथा उपचार हुनेछ ।
सन्चालन प्रक्रिया	यो रकम केन्द्र अफ एक्सेलेन्स साईटहरूमा पठाईने छ।रेफरल तथा जाँच खर्चका लागि वार्षिक रु.५,२४,०००/- विनियोजन गरिएको छ र विनियोजित बजेट नेपाल सरकारको नियमानुसार खर्च गर्नु पर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड । श्रोत	यो कार्यक्रम ससर्त अनुदानको नेपाल सरकार श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उतरदायित्व ऐन,२०७६ र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उतरदायित्व नियमावली २०७७ ।
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र

	र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।
--	---

२. कार्यक्रमको नाम: सेती अस्पतालमा रहेका २ जना ल्याबटेक्नोलोजिस्ट (पोशाक भत्ता समेत)

परिचय	एचआइभी संक्रमितको विभिन्न परिक्षण जस्तै: सिडिफोर जांच र भाइरललोडको जांच नियमित रूपमा गर्न दक्ष कर्मचारी करारमा राख्न आवश्यक देखिन्छ ।
उद्देश्य	संक्रमितको भाइरललोड टेस्ट लगायत विभिन्न परिक्षण गर्नका लागि कर्मचारी करार मा राख्ने ।
अपेक्षित प्रतिफल	एचआइभी संक्रमितको विभिन्न परिक्षण भएको हुनेछ ।
सन्चालन प्रक्रिया	सेती अञ्चल अस्पतालको लागि दुई जना मेडिकल टेक्नोलोजिस्ट को लागि यो रकमको व्यवस्था गरिएको छ । यस वापतको रकम सुदुर पश्चिम प्रदेशले सेती अंचल अस्पताल लाई पठाउनु पर्ने छ । कर्मचारी नियुक्त गर्दा नेपाल सरकारको नियमानुसार नियुक्त गर्नु पर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड । श्रोत	उक्त मेडिकल टेक्नोलोजिस्टको लागि मासिक रु. ४४,०००/- र पोशाकको लागि २०,०००/- गरि जम्मा रु.११,६४,०००/- बजेटको व्यवस्था गरिएको छ । कर्मचारीहरूको तलव १२ महिना र एक महिना वरावर चाडवाड खर्चको समेत व्यवस्था गरिएको छ । यो कार्यक्रम ससर्त अनुदानको नेपाल सरकार श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ अनुसार कर्मचारी छनोट गर्नुपर्नेछ ।
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।

३. ओ एस टी साईट मा रहेका कर्मचारी को तलव तथा साइट संचालन खर्च (पोशाक भत्ता समेत)

कार्यक्रमको नाम: ओ एस टी साईट मा रहेका कर्मचारी को तलब (पोशाक भत्ता समेत)

परिचय	नेपालमा सुईद्वारा लागू पदार्थ प्रयोगकर्तामा एचआइभी संक्रमण अरु सामान्य मानिसहरुमा भन्दा बढि पाईएको छ । उनीहरु अरु सामान्य मानिसहरु भन्दा एचआइभी संक्रमणको बढि जोखिममा छन् । यही कुरा लाई मध्य नजर गरी लागु औषध प्रयोगकर्ताहरुमा सुइ सिरिन्जको प्रयोगलाई निरुत्साहित गरि उनीहरुलाई एचआइभी संक्रमणबाट बचाउनको लागि नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जन संख्या मंत्रालय राष्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्रले गृह मन्त्रालयको समन्वयमा मौखिक पूनसर्थापना उपचार ओएसटी कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राखि संचालन गर्दै आएको छ ।																																			
उद्देश्य	गुणस्तरीय ओएसटी सेवा प्रदान गर्ने ।																																			
अपेक्षित प्रतिफल	सूइबाट लागू पदार्थ प्रयोगकर्ताको संख्या कम भइ एचआइभी को संक्रमणमा कमि आउनेछ ।																																			
सन्चालन प्रक्रिया	ओएसटी कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्न यस केन्द्रबाट ओएसटी सेवा संचालन गर्ने र गराउनको लागि एक जना Medical officer दुई जना Staff Nurse/HA एक जना Admin/Logistic र एक जना Security Guard जनशक्तीको व्यवस्था गरिएको छ । कर्मचारी नियुक्ति गर्दा नेपाल सरकारको नियमानुसार गर्नु पर्नेछ । प्रदेशले आफु अन्तर्गत रहेको ओएसटी साइटका लागि यो रकम पठाउनु पर्नेछ । र कर्मचारी छनौट गर्दा नेपाल सरकारको प्रचलित नियमानुसार गर्नु पर्ने छ ।																																			
बजेट बाँडफाँड /श्रोत	<p>एउटा ओएसटी साइटमा रहेका कर्मचारीहरुका लागि तल को विवरण अनुसार रकम विनियोजन गरिएका छन् जुन एक महिना तलब बराबर चाड पर्व भत्ताको लागि रकम व्यवस्था गरिएको छ ।</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>विवरण</th> <th>संख्या</th> <th>दर</th> <th>जम्मा महिना/पटक</th> <th>जम्मा रकम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>मेडिकल अधिकृत</td> <td>१</td> <td>४८,३००</td> <td>१३</td> <td>६२७,९००</td> </tr> <tr> <td>स्टाफ नर्स</td> <td>२</td> <td>३४,७३०</td> <td>१३</td> <td>९०२,९८०</td> </tr> <tr> <td>प्रशासन सहायक (एडमिन)</td> <td>१</td> <td>३४,७३०</td> <td>१३</td> <td>४५१,४९०</td> </tr> <tr> <td>गार्ड</td> <td>१</td> <td>२०,७००</td> <td>१३</td> <td>२६९,१००</td> </tr> <tr> <td>पोशाक भत्ता</td> <td>५</td> <td>१०,०००</td> <td>१</td> <td>५००००</td> </tr> <tr> <td colspan="4">जम्मा रकम (प्रति ओएसटी साइट)</td> <td>२३,०१,४७०</td> </tr> </tbody> </table> <p>प्रदेश अन्तर्गत रहेको ओएसटी साइट हरु को लागि अनुसूची-१ हेर्नुपर्नेछ । यो कार्यक्रम ससर्त अनुदानको नेपाल सरकार श्रोत तर्फ रहेको छ ।</p>	विवरण	संख्या	दर	जम्मा महिना/पटक	जम्मा रकम	मेडिकल अधिकृत	१	४८,३००	१३	६२७,९००	स्टाफ नर्स	२	३४,७३०	१३	९०२,९८०	प्रशासन सहायक (एडमिन)	१	३४,७३०	१३	४५१,४९०	गार्ड	१	२०,७००	१३	२६९,१००	पोशाक भत्ता	५	१०,०००	१	५००००	जम्मा रकम (प्रति ओएसटी साइट)				२३,०१,४७०
विवरण	संख्या	दर	जम्मा महिना/पटक	जम्मा रकम																																
मेडिकल अधिकृत	१	४८,३००	१३	६२७,९००																																
स्टाफ नर्स	२	३४,७३०	१३	९०२,९८०																																
प्रशासन सहायक (एडमिन)	१	३४,७३०	१३	४५१,४९०																																
गार्ड	१	२०,७००	१३	२६९,१००																																
पोशाक भत्ता	५	१०,०००	१	५००००																																
जम्मा रकम (प्रति ओएसटी साइट)				२३,०१,४७०																																
सन्दर्भ सामग्री	लागु औषधको मौखिक प्रतिस्थापन उपचार पद्धति कार्यसंचालन निर्देशिका २०७०																																			
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र																																			

	र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।
--	---

कार्यक्रमको नाम: ओएसटी साईट संचालन खर्च

परिचय	मेथाडोन वा ब्युप्रेनर्फिन सेवन गरिरहेका लागू पदार्थ प्रयोगकर्ताहरूका लागि सेवामा पहुँच पुर्याउन स्थापना गरिएका ओएसटी साईटको दैनिक कार्य संचालनको लागि बजेट विनियोजन गरिएको छ । उल्लेखित खर्च शीर्षकमा नबढ्ने गरी आवश्यकता अनुसार नेपाल सरकारको नियमानुसार खर्च गर्न पाइने छ ।
उद्देश्य	गुणस्तरीय ओएसटी सेवा प्रदान गर्ने ।
अपेक्षित प्रतिफल	लागु औषध प्रयोगकर्ताले सहज रूपमा ओएसटी सेवा लिनेछ ।
संचालन प्रक्रिया	ओएसटी साईट संचालन खर्च शीर्षक अन्तर्गत बजेटको परिधि भित्र रही मेथाडोन वा ब्युप्रेनर्फिन सेवन गरिरहेका लागू पदार्थ प्रयोगकर्तालागि सेवामा पहुँच बढाउन, पानी, पानी खाने प्लास्टिक कप,मर्मतसम्भार, संचार, स्टेशनरी, ईन्टरनेट र बत्ती आदि को लागि खर्च गर्नुपर्नेछ । प्रदेश अन्तर्गतका ओएसटी साईटका लागि प्रदेशले यो बजेट पठाउनु पर्नेछ ।
बजेटवाँडफाँड/ श्रोत	प्रति ओएसटी साईट संचालन खर्चको लागि रू.१२७,५३०/- बजेटको व्यवस्था गरिएको छ । यो कार्यक्रम ससर्त अनुदानको नेपाल सरकार श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	लागु औषधको मौखिक प्रतिस्थापन उपचार पद्धति कार्यसंचालन निर्देशिका,२०७०
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रीय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।

४. ए आर टि कन्सुलरको तलब, ए आर टि संचालन खर्च(कार्यालय मसलन्द सामान खर्च), एआरटी कमिटीका लागि चौमासिक बैठक तथा पोशाक भत्ता ।

कार्यक्रमको नाम: एआरटी काउन्सेलरको लागि तलव

परिचय	एआरटी केन्द्रमा बिरामीहरुलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्न तोकिएको एआरटी केन्द्रमा करार सेवाको एकजना काउन्सेलरको व्यवस्था गरिएको छ । उक्त सेवा करार नियमानुसार सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थामा हाल कार्यरतलाई प्राथमिकता दिई नियुक्ति गर्न सकिने छ ।
उद्देश्य	एआरटी केन्द्रमा बिरामीहरुलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्न कर्मचारीलाई करारमा नियुक्त गर्ने ।
अपेक्षित प्रतिफल	एचआइभी संक्रमितहरुलाई निशुल्क एआरटी सेवा दिइएको हुनेछ ।
सन्चालन प्रक्रिया	कर्मचारी नियुक्ति गर्दा नेपाल सरकारको नियमानुसार गर्नु पर्नेछ । प्रदेश अन्तर्गत रहेको ए आर टि साइट हरु को लागि अनुसूची-१ हेनुपर्ने छ ।
बजेट बाँडफाँड / श्रोत	काउन्सेलरको १२ महिनाको तलव तथा एक महिनाको तलव वरावर चाडवाड खर्च तथा पोशाक भत्ता समेत समावेश गरी मासिक तलव नेपाल सरकारको नियमानुसार रकम विनियोजित गरिएको छ । एआरटी काउन्सेलरको तलव रु.३४,७३०/- प्रति महिना तथा १०,००० पोशाक भत्ता सहित बजेट विनियोजन गरिएको छ । विनियोजित बजेट प्रदेश अन्तर्गत का सबै एआरटी साईटहरुमा रकम पठाउनु पर्नेछ । यो कार्यक्रम ससर्त अनुदान को नेपाल सरकार श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	ART काउन्सेलरहरुका लागि केन्द्रद्वारा पठाईएको "सन्दर्भका सर्तहरु" TOR र प्रचलित नियमानुसार ।
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रुपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।

कार्यक्रमको नाम: ए.आर.टि साइट संचालन खर्च

परिचय	एआरटि केन्द्रको सेवालालाई नियमित र प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न यो बजेटको व्यवस्था गरिएको छ । यसबाट एआरटि केन्द्रमा आवश्यक पर्ने कार्यालय संचालन स्टेशनरी, मर्मत,संचार आदिका लागि बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	एआरटी केन्द्रमा एआरटी सेवन गरिरहेका बिरामीहरुलाई सहजरूपमा गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्ने
अपेक्षित प्रतिफल	एआरटी केन्द्रमा आवश्यक पर्ने सामग्रीको खरिद भएको हुनेछ ।

सन्चालन प्रक्रिया	एआरटी केन्द्रमा आवश्यक पर्ने कार्यालय संचालन स्टेशनरी, मर्मत, संचार तथा इन्टरनेट सेवा आदिका लागि वजेटको व्यवस्था गरिएको छ । सम्बन्धित प्रदेशले अनुसुची-१ मा रहेको आफु मातहतका केन्द्रहरुमा यो वजेट पठाउनु पर्दछ ।
बजेट वाँडफाँड । श्रोत	एआरटी साइटहरु संचालन तथा अर्ध वार्षिक बैठकको लागि तलब तथा लुगा भत्ता बाहेक बाँकी रहेको रकमलाई प्रति साइट बराबर हुने गरि बाडफाड गरि प्रदेश अन्तर्गत का सबै एआरटी साइटमा रकम पठाउनु पर्नेछ । यो कार्यक्रम ससर्त अनुदान को नेपाल सरकार श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	ART साईटलाई नियमित रुपमा संचालनको लागि आवश्यक पर्ने कार्यालय सम्बन्धि खर्च ।
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रुपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।

कार्यक्रमको नाम: एआरटी कमिटीका लागि अर्ध वार्षिक बैठक

परिचय	एआरटी केन्द्रको सेवालालाई नियमित र प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्न यो वजेटको व्यवस्था गरिएको छ । यसवाट एआरटी केन्द्रको वारेमा विभिन्न सरोकारवलाहरु संग अर्धवार्षिक बैठक बसी सेवा अझ प्रवाभकारी वनाउनका लागि यो बैठकको आयोजना गरिने छ ।
उद्देश्य	कार्यक्रम संचालनमा आइ परेका समस्या समाधान गर्नका लागि यो बैठकको आयोजना गर्ने ।
अपेक्षित प्रतिफल	कार्यक्रम संचालनमा देखिएका समस्याहरुको समाधान हुनेछ ।
सन्चालन प्रक्रिया	यो रकम खाजा वापत खर्च गर्नुपर्ने र विनियोजित बजेट नेपाल सरकारको नियमानुसार खर्च गर्नु पर्नेछ । यस वापतको रकम प्रदेशले आफु मातहतका एआरटी केन्द्रमा पठाउनु पर्नेछ ।
बजेट वाँडफाँड । श्रोत	रु. ४,०००/- प्रति बैठक गरि जम्मा रु. ८,०००/- बजेट विनियोजन गरिएको छ । यो कार्यक्रम ससर्त अनुदानको नेपाल सरकार श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	एआरटी केन्द्र व्यवस्थापन समिति बैठक संचालन निर्देशिका

अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट बिनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।
----------------------	--

५. कार्यक्रमको नाम: ल्याव कर्मचारीहरूका लागि एचआईभि र एसटिआई निदान तालिम

परिचय	देशका विभिन्न स्थानमा रहेका ल्यावमा काम गर्ने स्वास्थ्यकर्मीहरूले अझै पनि एचआइभी परिक्षण र एसटिआईको तालिम नपाएको अवस्था विद्यमान रहेको छ ।
उद्देश्य	गुणस्तरिय एचआइभी र एसटिआईको परिक्षणका लागि तालिमको आयोजना गर्ने
अपेक्षित प्रतिफल	गुणस्तरिय एचआइभी र एसटिआईको परिक्षण भएको हुनेछ ।
सन्चालन प्रक्रिया	ल्यावका कर्मचारीहरूलाई एचआईभि र एसटिआई परिक्षण गर्न सक्षम बनाउने उद्देश्यले राखिएको यो तालिम ३ दिनको हुनेछ र तालिम राष्ट्रिय स्तरमा विद्यमान तालिम प्याकेज (नेपाल सरकारको नियमानुसार अनुसार) प्रयोग गरि बजेटको परिधिभित्र रही संचालन गरिने छ । यो कार्यक्रम प्रदेश स्थित तालिम केन्द्र वा निर्देशनालय मार्फत रास्ट्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला संग समन्वय गरि गर्नुपर्ने छ ।
बजेट बाँडफाँड / श्रोत	यस कार्यक्रममा बागमती, गण्डकी, लुम्बिनी, कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेश का लागि बजेट बिनियोजन गरिएको छ । यो कार्यक्रम ससर्त अनुदान तर्फको नेपाल सरकार श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	National HIV Testing and Treatment Guideline २०२२
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट बिनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।

६. कार्यक्रमको नाम: ल्याव कर्मचारीहरूका लागि एचआई भि र एसटिआइ निदान तालिम (इआईडी समाहित गरेर) (२१९)

परिचय	अझै पनि देशका विभिन्न स्थानमा रहेका ल्यावमा काम गर्ने स्वास्थ्यकर्मीहरूले एचआइभी परिक्षण र एसटिआईको तालिम नपाएको अवस्था रहेको छ ।
उद्देश्य	गुणस्तरिय एचआइभी र एसटिआईको परिक्षणका लागि तालिमको आयोजना गर्ने

अपेक्षित प्रतिफल	गुणस्तरिय एचआइभी र एसटिआईको परिक्षण भएको हुनेछ ।
सन्चालन प्रक्रिया	ल्यावका कर्मचारीहरुलाई एचआईभी र एसटिआई परिक्षण गर्न सक्षम बनाउने उद्देश्यले राखिएको यो तालिम ३ दिनको हुनेछ र तालिम राष्ट्रिय स्तरमा विद्यमान तालिम प्याकेज (नेपाल सरकारको नियमानुसार अनुसार) प्रयोग गरि बजेटको परिधिभित्र रही संचालन गरिने छ । यो कार्यक्रम प्रदेश स्थित तालिम केन्द्र वा निर्देशनालय मार्फत रास्ट्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला संग समन्वय गरि गर्नुपर्ने छ ।
बजेट बाँडफाँड / श्रोत	यस कार्यक्रममा प्रदेश १ र मधेश प्रदेश का लागि बजेट विनियोजन गरिएको छ । यो कार्यक्रम ससर्त अनुदानको जेफम्याट (ग्लोबल फन्ड) श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	National HIV Testing and Treatment Guideline २०२२
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।

७. कार्यक्रमको नाम: संक्रमितहरुका लागि हुने अवसरवादी संक्रमणको उपचारका लागि अपरझट औषधिहरु खरिद

परिचय	एचआइभी संक्रमितलाई हुन सक्ने अवसरवादी संक्रमणको उपचार गर्न आवश्यक भएको हुनाले प्रदेश स्तरमा यो बजेट पठाइएको हो ।
उद्देश्य	प्रदेश मातहतका एआरटि केन्द्रहरुका लागि आवश्यक पर्ने औषधि खरिद गर्ने
अपेक्षित प्रतिफल	प्रदेश अन्तर्गत एचआईभी सेवा प्रदायक संस्थाहरुमा औषधि समयमै पुगेको हुनेछ ।
सन्चालन प्रक्रिया	एचआइभी संक्रमितहरुलाई हुनसक्ने अवसरवादी संक्रमणको उपचार गर्न प्रदेश भित्रका सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थाका लागि आवश्यक हुने औषधि स्वीकृत बजेटको परिधि भित्र रही प्रदेशले केन्द्र संग समन्वय गरि खरिद गर्नुपर्नेछ र खरिद भएको औषधि सम्बन्धित निकायमा समयमै प्रदेशले पठाउनु पर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड / श्रोत	यो कार्यक्रमको लागि विनियोजित बजेट को परिधि भित्र रही खर्च गर्नु पर्ने छ । यो कार्यक्रम ससर्त अनुदानको नेपाल सरकार श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	अनुसूची- ५ अनुसार
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र

	र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।
--	---

८. कार्यक्रमको नाम: प्रदेश बाट औषधी तथा स्वास्थ्य सामग्रीको प्याकेजिंग, वितरण र ढुवानी खर्च

परिचय	एचआईभी कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक सामग्रीहरूलाई प्रदेश अन्तर्गतका स्वास्थ्यसंस्थामा ढुवानी गर्नुपर्ने भएको हुदा यो कार्यक्रमको अवश्यकता परेको हो ।
उद्देश्य	प्रदेश भित्र रहेका संस्थाहरूले एचआईभी संग सम्बन्धित औषधि, टेस्ट किट र अन्य सामग्री ढुवानी गर्ने ।
अपेक्षित प्रतिफल	प्रदेश भित्र रहेका विभिन्न संस्थाहरूमा आवश्यक सामग्री ढुवानी भएको हुनेछ ।
सन्चालन प्रक्रिया	एचआईभी कार्यक्रम अन्तर्गत प्रदेशले आफु अन्तर्गतका एचआईभी सेवा केन्द्रहरूमा औषधि, टेस्ट किट र अन्य सामग्री ढुवानी प्याकेजिंग आदि को व्यवस्थापन गर्न प्रत्येक प्रदेशको लागि बजेटको व्यवस्था गरिएको छ । प्रदेशले उक्त बजेटको परिधि भित्र रही आफै वा जिल्लामार्फत बजेट खर्च गर्नु पर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड / श्रोत	यो कार्यक्रमका लागि नेपाल सरकार को नियमानुसार खर्च गर्नुपर्ने छ । यो कार्यक्रम ससर्त अनुदानको नेपाल सरकार श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट स्वीकृत दर को आधारमा ।
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।

९. कार्यक्रमको नाम: यौन रोग औषधि खरिद

परिचय	यौनरोगीहरूलाई एचआईभी संक्रमण हुने सम्भावना भएकोले उनीहरूको समयमै निशुल्क यौनरोगको उपचार गर्नु आवश्यक छ ।
-------	--

उद्देश्य	प्रदेश अन्तर्गत रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा सेवा लिन आउने यौनरोगीहरूलाई निशुल्क यौनरोगको औषधि उपलब्ध गराउने ।
अपेक्षित प्रतिफल	लक्षितवर्गले यौनरोगको औषधि निशुल्क पाउने छन् ।
सन्चालन प्रक्रिया	प्रदेश अन्तर्गत रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा सेवा लिन आउने यौनरोगीहरूलाई निशुल्क यौनरोगको औषधि उपलब्ध गराउन सम्बन्धित प्रदेशले निर्देशनालय वा आपूर्ति केन्द्र कार्यालय मार्फत स्वीकृत बजेटको परिधि भित्र रही यौनरोगको औषधि सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ अनुसार खरिद गर्नु पर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड / श्रोत	यो कार्यक्रम ससर्त अनुदानको नेपाल सरकार श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	अनुसूची- ५ अनुसार
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।

१०. कार्यक्रमको नाम: एआरटिमा रहेका व्यक्तिको ल्याब जाच सोधभर्ना ,अस्पतालका लागि

परिचय	एचआईभी संक्रमितहरूको अवस्था लेखाजोखा गर्ने, औषधी शुरुवात पूर्व तथा औषधी सेवन गरि रहेकाहरूको स्वास्थ्य स्थितीको बारेमा आधारभुत प्रयोगशाला परिक्षण निःशुल्क प्रदान गर्ने स्वास्थ्य निकायहरूलाई सो वापतको रकम सोधभर्नाका लागि विनियोजित गरिएको छ ।
उद्देश्य	अस्पतालवाट दिइने ल्याब सेवा एचआईभी संक्रमितका लागि निशुल्क गराउने ।
अपेक्षित प्रतिफल	एचआईभी संक्रमितलाई निशुल्क ल्याब जाँच सेवा दिइएको हुनेछ ।
सन्चालन प्रक्रिया	अस्पतालहरूले एचआईभी संक्रमितलाई निःशुल्क ल्याब जाँच सेवा उपलब्ध गराए वापत अस्पतालहरूले सोध भर्नाको रूपमा रकम पाउने छन् र विनियोजित बजेटको परिधि भित्र रही नेपाल सरकारको नियमानुसार खर्च भूक्तानी गर्न सकिने छ । यस वापतको रकम सम्बन्धित प्रदेशले एआरटि केन्द्रको औषधि खाने व्यक्तिहरूको संख्याका आधारमा बाँडफाँड गरि सम्बन्धित ए आर टि केन्द्रमा पठाउनु पर्नेछ । एच आइ भी संक्रमितका लागि आवश्यक ल्याब जाँचको सुची अनुसूची २ हेर्न सकिन्छ ।

बजेट बाँडफाँड / श्रोत	यो कार्यक्रम ससर्त अनुदानको नेपाल सरकार श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	सम्बन्धित ART साईटमा उपचारारत तथा अन्य सेवा लिईरहेका PLHIV हरु ।
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।

११. कार्यक्रमको नाम: रोजगार का लागि विदेश जाने व्यक्ति हरु तथा उनीहरूको परिवारको लागि टीबी तथा एचआईभीको सेवामा पहुँच बढाउने र त्यस सम्बन्धमा हुने लान्छना तथा भेदभाव न्यूनीकरण गराउने कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

परिचय	हाल नेपालमा विदेश गएर फर्किएका नेपालीहरूमा (खासगरि भारतमा रोजगारी गरि फर्किएका) एचआईभीको संक्रमण देखिनुका साथै उनीहरूको परिवारमा एचआईभीको संक्रमण देखिएको अवस्था छ यो अवस्थालाई न्यूनीकरण गर्न यो कार्यक्रमको आवश्यकता रहेको छ ।
उद्देश्य	कामका लागि विदेश गएर नेपाल फर्किएका नेपालीहरूमा एचआईभीको जाँच गरि उनीहरूका परिवारका सदस्यहरूलाई एचआईभीको संक्रमण हुनबाट बचाउने ।
अपेक्षित प्रतिफल	कामका लागि विदेश गएर नेपाल फर्किएका नेपालीहरू तथा उनका परिवारमा एचआईभी संक्रमणको प्रिभ्यालेन्स घटेको हुनेछ ।
सन्चालन प्रक्रिया	कामका लागि विदेश गएर फर्किएका नेपालीहरूमा एचआईभी संक्रमण हुन नदिन यो कार्यक्रम विद्यमान स्वास्थ्य सरकारी संयन्त्र वा यस क्षेत्रमा काम गर्ने गैर सरकारी संस्था छनोट गरि उक्त संस्था मार्फत प्रदेश भित्र यो कार्यक्रम संचालन गरिने छ । गैर सरकारी संस्था छनोट गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ अनुसार परामर्श सेवा खरिद गर्नु पर्नेछ । यस कार्यक्रम कार्यन्वयन लागि प्राथमिकमा परेको जिल्लाहरूको प्राथमिकीकरण सहितको सुची अनुसुची-३ अनुसार छन । साथै कामका लागि विदेशिने कामदारहरू तथा तिनका परिवारमा एचआईभी को कम्प्रिहेंसिव कार्यक्रम भित्र पर्ने न्युनतम सेवाको प्याकेज अनुसुची-४ अनुसारका छन । सरकारी वा गैर सरकारी सस्थाले सो प्याकेजमा आप्रवासी कामदारका लागि एचआईभी तथा टिबिको सेवा लिनमा आइपर्ने मानव अधिकार सम्बन्धित बाधा व्यवधान तथा लान्छना र भेदभाव न्यूनीकरण गर्ने

	गतिविधिहरू संचालन गर्नु पर्नेछ । यो कार्यक्रम प्रदेशले राष्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र संग समन्वय गरी संचालन गर्नु पर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड / श्रोत	यो कार्यक्रम ससर्त अनुदानको नेपाल सरकार श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	राष्ट्रिय एचआईभी रणनीति २०२१-२०२६, अनुसुची ३ र ४
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन राष्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।

१२. कार्यक्रमको नाम: एचआईभी संग सम्बन्धित लान्छना र भेदभाव सम्बन्धि सातै प्रदेशका जन प्रतिनिधिहरूलाई अभिमुखीकरण

परिचय	समाजमा भैरहेको लान्छना र भेदभाव न्यूनीकरणको लागि जन प्रतिनिधिहरूले अहम भूमिका निर्वाह गर्न सक्छ । किन कि जन प्रतिनिधिहरू प्रति जनताको भरोसा र नजिक को सम्बन्ध भएको कारण वहाले बोलेको कुराले समाजमा धेरै नै असर पर्ने भएको हुदाँ लान्छना र भेदभाव सम्बन्धि जानकारी गराउन को लागि यो कार्यक्रम नितान्त जरुरी छ ।
उद्देश्य	समाजमा भैरहेको एचआईभी संग सम्बन्धित लान्छना र भेदभाव न्यूनीकरणको लागि सम्बन्धित तहका जनप्रतिनिधिहरू सहभागी बनाउदै कार्यक्रमको अपनत्व अभिवृद्धि गराउने ।
अपेक्षित प्रतिफल	लान्छना र भेदभाव न्यूनीकरण हुने ।
सन्चालन प्रक्रिया	सबै तहका जन प्रतिनिधिहरूलाई लान्छना र भेदभाव न्यूनीकरणको बारेमा एक दिने अभिमुखीकरण संचालन गर्ने । यो कार्यक्रम गर्दा नेपाल सरकारको नियमानुसार अनुसार बजेटको परिधिभित्र रही संचालन गरिने छ । यो कार्यक्रम संचालन गर्न केन्द्र द्वारा जारी गरिएको “ लान्छना र भेदभाव न्यूनीकरण तालिम पुस्तिका” अनुसार नै गर्नुपर्नेछ । यो कार्यक्रम केन्द्रको समन्वय मा गर्नु पर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड / श्रोत	यो कार्यक्रम ससर्त अनुदानको दाताको संयुक्त कोष श्रोत तर्फ रहेको छ ।

सन्दर्भ सामग्री	एचआईभी सम्बन्धि लान्क्षना भेदभाव न्यूनीकरण कार्यमूलक संगालो
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ । खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ । साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।

१३. कार्यक्रमको नाम:एचआईभी सम्बन्धि नियम र कानुनहरु को बारेमा जनचेतना मुलक सामग्री प्रकाशन गर्ने ।

परिचय	एचआईभी सम्बन्धि नियम र कानुनहरुको बारेमा जन चेतना जगाउने क्रियाकलापहरु संचालनका लागि आवश्यक सामग्री प्रकाशन गरिनेछ ।
उद्देश्य	एचआईभी सम्बन्धि नियम र कानुनहरुको बारेमा जन चेतना जगाउने र पैरवी गराउनु हो ।
अपेक्षित प्रतिफल	एचआईभी सम्बन्धि नियम र कानुनहरुको बारेमा सरोकारवाला र सर्वसाधारणहरुलाई जानकारी हुनेछ ।
सन्चालन प्रक्रिया	एचआईभी सम्बन्धि नियम र कानुनहरुको बारेमा जन चेतना जगाउन आईसी सामग्रीहरु बनाई विभिन्न माध्यमबाट प्रचारप्रसार गर्ने । यो कार्यक्रम विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही खर्च गर्नु पर्नेछ । यो कार्यक्रम केन्द्रको समन्वय मा गर्नु पर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड । श्रोत	यो कार्यक्रम ससर्त अनुदानको दाताको संयुक्त कोष श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	मुलुकी देवानी अचार संहिता, २०७४, नेपालको संबिधान
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ । साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।

१४. कार्यक्रमको नाम: एच.आई.भि. संक्रमित आमा र बच्चाहरुको लागि पौस्टिक आहार खरिद

परिचय	एचआईभी संक्रमित महिला तथा बच्चाहरुको पोषणको अवस्थालाई सुधार गर्नको लागि यो कार्यक्रम गर्न आवश्यक छ ।
उद्देश्य	प्रदेश अन्तर्गत रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरुमा उपचार सेवामा रहेका एचआईभी संक्रमित महिला तथा बच्चाहरुको पोषणको अवस्थालाई सुधार गर्ने यस कार्यक्रमको उद्देश्य हो ।
अपेक्षित प्रतिफल	लक्षित वर्गले पौस्टिक आहार निशुल्क पाउने छन् ।
सन्चालन प्रक्रिया	प्रदेश अन्तर्गत रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरुमा उपचार सेवामा रहेका एचआईभी संक्रमित महिला तथा बच्चाहरुको पोषणको अवस्थालाई सुधार गराउन सम्बन्धित प्रदेशले निर्देशनालय वा आपूर्ति केन्द्र कार्यालय मार्फत स्वीकृत बजेटको परिधि भित्र रही पौस्टिक आहार खरिद गरिने छ । यो कार्यक्रम केन्द्रको समन्वय मा गर्नु पर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड । श्रोत	यो कार्यक्रम ससर्त अनुदानको नेपाल सरकार श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	ART मा उपचारत एचआईभी संक्रमित महिला तथा बालबालिकाहरुले ARV औषधि उपचार निरन्तर रूपले लिईरहेका ।
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रीय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।

१५. कार्यक्रमको नाम: नेपाल प्रहरी तथा सशस्त्र प्रहरी संग समन्वय गरि एचआईभी सम्बन्धि भेदभाव, अवहेलना तथा हिंसा रोक्न तथा घटाउन तालिम गर्ने ।

परिचय	एचआईभी सम्बन्धि भेदभाव, अवहेलना तथा हिंसा रोक्न तथा घटाउन को निमित्त तथा उनीहरु बाट हुने यस क्षेत्रमा मा हुने सहयोग को बारेमा जानकारी गराउने र लिने ।
उद्देश्य	एचआईभी को जोखिममा रहेका समुदाय र उनीहरुको आवश्यकता सम्बन्धि कुराहरु र त्यसमा प्रहरी प्रशासन बाट हुन सक्ने सहयोगको क्षेत्रलाई समेटेर जनपद पुलिस

	र सशस्त्र पुलिसहरुलाई यस सम्बन्धि संवेदनशील बनाउने उद्देश्यले यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
अपेक्षित प्रतिफल	एचआईभी सम्बन्धि हुने भेदभाव, अवहेलनाको न्यूनीकरण तथा हिंसा रोक्न ।
सन्चालन प्रक्रिया	यो तालिम दुई दिनको हुनेछ । यस तालिममा प्रदेश स्थित जनपद तथा सशस्त्र प्रहरीका उच्च पदस्थ कर्मचारीहरु तथा एचआईभीको जोखिममा रहेको सहुदायहरुको जनधनका तुलनात्मक रूपमा बढि भएको क्षेत्रका प्रहरी प्रमुखहरु सहभागी हुनेछ । विनियोजित बजेटको आधारमा तालिम संख्या निर्धारण गर्नु पर्नेछ र केन्द्र संग समन्वय गरि संचालन गर्नु पर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड / श्रोत	विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही नेपाल सरकारको नियमानुसार खर्च गर्नु पर्नेछ । यो कार्यक्रम ससर्त अनुदानको नेपाल सरकार श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	दुई दिने कार्यक्रमको तालिका प्रस्तुतीकरणका स्लाइडहरु तथा सन्दर्भ सामग्रीहरु स्थानीय आवश्यकता अनुसार थप घट गर्न सकिने छ । एचआईभी सम्बन्धि लान्क्षना भेदभाव न्यूनीकरण कार्यमूलक संगालो
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।

१६. कार्यक्रमको नाम: एचआईभी सम्बन्धि भेदभाव घटाउन निमित्त विभिन्न संचार माध्यमबाट प्रसारण गर्न कार्यक्रम संचालन गर्ने (उत्पादन र प्रसारण) ।

परिचय	एचआईभी सम्बन्धि भेदभाव, अवहेलना तथा हिंसा रोक्न तथा घटाउन को यो कार्यक्रम राखिएको हो ।
उद्देश्य	समुदायमा रहेका एचआईभी सम्बन्धि नकारात्मक धारणाहरु हटाइ भेदभाव, अवहेलना तथा हिंसा न्यूनीकरणमा सहयोग पुग्नेछ ।
अपेक्षित प्रतिफल	एचआईभी सम्बन्धि हुने भेदभाव, अवहेलना तथा हिंसामा कमि आउनेछ ।
सन्चालन प्रक्रिया	स्थानीय एफ एम तथा स्थानीय टेलिभिजन प्रसारण गर्ने / ब्रोसर,पोस्टर, लिफलेट उत्पादन गर्ने । यो कार्यक्रम केन्द्रको समन्वय मा गर्नु पर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड । श्रोत	विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही नेपाल सरकारको नियमानुसार खर्च गर्नु पर्नेछ । यो कार्यक्रम ससर्त अनुदानको नेपाल सरकार श्रोत तर्फ रहेको छ ।

सन्दर्भ सामग्री	एचआईभी सम्बन्धि लान्क्षना भेदभाव न्यूनीकरण कार्यमूलक संगालो, एचआईभी संग सम्बन्धि सरोकारवाला संघ तथा संस्थाहरू संग समन्वय गरेरै प्रकासन तथा प्रसारण गर्ने ।
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।

१७. निजि अस्पतालहरू संग पि एम टि सि टि को रेपोर्टिंग को बारेमा एक दिने अन्तरक्रिया गर्ने

परिचय	निजि अस्पतालमा पनि गर्भवती महिलाहरूले गर्भजांच गराउदा एचआईभीको पनि जांच गर्नु पर्दछ । यसरी एचआईभी जांच गर्दा संक्रमित देखिएमा निजि अस्पतालहरूले नजिकको एआरटी सेन्टरमा महिलालाई उपचारको लागि रिफर गरि दिएमा महिलावाट जन्मिने बच्चामा एचआईभी संक्रमण रोक्न सकिन्छ ।
उद्देश्य	आमाबाट बच्चामा सर्ने एचआईभी संक्रमण हुनबाट बचाउन र निजि अस्पतालहरूले गर्भ जांच गराउन आउने महिलाहरूलाई अनिवार्य एचआईभी जांच गरि रिपोर्टिंग गर्ने ।
अपेक्षित प्रतिफल	हरेक निजि अस्पतालहरूका स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई पी.एम.टि.सि.टि. कार्यक्रम को बारेमा अभिमुखीकरण गर्ने ।
सन्चालन प्रक्रिया	निजि अस्पतालमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई एक दिनको अभिमुखीकरण कार्यक्रम प्रदेश स्तरमा व्यवस्था गरिएको छ । अभिमुखीकरण गर्दा राष्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र संग समन्वय गरी संचालन गर्नु पर्नेछ साथै अर्थ मन्त्रालयले जारि गरेको खर्चको निर्देशिका पछिल्लो संस्करण अनुसार गर्नु पर्नेछ । यो कार्यक्रम केन्द्रको समन्वय मा गर्नु पर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड / श्रोत	बजेटको परिधिभित्र रही अभिमुखीकरण गर्न लाई सहभागीहरू र पटक निर्धारण गर्नु पर्नेछ । यो कार्यक्रम नेपाल सरकार श्रोतको ससर्त अनुदानतर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	पिएमटिसिटी सहभागी पुस्तिका र प्रशिक्षण सहयोगी निर्देशिका २०७८
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा

	सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।
--	--

१८. कार्यक्रमको नाम: सेवा प्रदायकहरूको लागि पिएमटिसिटी तालिम (१०७)

परिचय	गर्भवती महिलाहरूले पूर्व प्रसूती गर्भजांच गराउदा एचआइभीको पनि जांच गर्नु पर्दछ । यसरी एचआइभी जांच गर्दा संक्रमित देखिएमा निज महिलालाई एआरटी उपचारमा राखेमा निजवाट जन्मिने वच्चामा एचआइभी संक्रमण रोक्न सकिन्छ ।
उद्देश्य	स्वास्थ्य संस्थाका सेवाप्रदायकहरूलाई गुणस्तरीय PMTCT सेवा दिन सक्षम बनाउने ।
अपेक्षित प्रतिफल	प्रदेश अन्तर्गत रहेका तालिम नपाएका स्वास्थ्यकर्मीले यो तालिम पाएका हुनेछन् ।
सन्चालन प्रक्रिया	सेवाप्रदायकहरूलाई दुई दिनको तालिम प्रदेश स्तरमा व्यवस्था गरिएको छ । तालिम राष्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र संग समन्वय गरी संचालन गर्नु पर्नेछ साथै अर्थ मन्त्रालयले जाँच गरेको खर्चको निर्देशिका पछिल्लो संस्करण अनुसार गर्नु पर्नेछ । यो तालिम गर्दा सहभागीहरूलाई यस तालिमको रकम बाट ब्याग वितरण गर्न सक्ने हुने छैन ।
बजेट बाँडफाँड । श्रोत	बजेटको परिधिभित्र रही तालिमको सहभागीहरू र पटक निर्धारण गर्नु पर्नेछ । यो कार्यक्रम जेफम्याट श्रोतको ससर्त अनुदानतर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	पिएमटिसिटी सहभागी पुस्तिका र प्रशिक्षण सहयोगी निर्देशिका २०७८
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।

१९. कार्यक्रमको नाम: एचआईभीको लागि चौमासिक समन्वय बैठक (११७)

परिचय	प्रदेश स्तरमा विभिन्न संघ संस्थाहरूले एचआईभीको महामारी लाई २०३० सम्ममा अन्तय गर्नेलाई विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन भैराखेका छन् ।
उद्देश्य	प्रदेश स्तरमा एचआईभी महामारी रोकथाम तथा उपचार सम्बन्धि कार्यक्रमहरूको तालमेल मिलाई र उपलब्ध श्रोतहरूको सहि बाडफाड सुनिश्चित गर्न का लागि यो चौमासिक समन्वय बैठकका लागि बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

अपेक्षित प्रतिफल	एचआईभी महामारी रोकथाम तथा उपचार सम्बन्धि कार्यक्रमहरूको प्रभावकारिताको सुनिश्चिताका लागि समन्वय हुने ।
सन्चालन प्रक्रिया	प्रदेश स्तरमा एचआईभी कार्यक्रममा कार्यरत विभिन्न संग संस्थाका प्रतिनिधिहरूलाई बैठकमा समावेश गराई र वहाहरूका कार्यक्रमहरू छलफल गरि समन्वय बैठक सन्चालन गर्न सकिनेछ । यो कार्यक्रम प्रदेशले राष्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र संग समन्वय गरी संचालन गर्नु पर्नेछ ।
बजेट वाँडफाँड । श्रोत	यो कार्यक्रम जेफम्याट श्रोतको ससर्त अनुदानतर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	Power point presentation, कार्यक्रम सम्बन्धि दिशा निर्देश, कार्यक्रमको प्रथामिकता र उपलब्धि सम्बन्धि विवरण ।
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।

२०. कार्यक्रमको नाम: दिवस संचालन (विश्व एड्स दिवस तथा कण्डम दिवस) (२३२)

परिचय	हरेक वर्ष विश्व एड्स दिवस र कण्डम दिवस मनाउने गरिन्छ । उक्त अवसरमा स्थानिय स्तरमा एचआईभी र एड्सको रोकथाम र नियन्त्रण सम्बन्धि जन चेतना जगाउने क्रियाकलापहरू संचालन गरिनेछ ।
उद्देश्य	एचआईभी सम्बन्धि जन चेतना जगाउने र पैरवी गराउने ।
अपेक्षित प्रतिफल	एचआईभीको अवस्था र प्रगतिको बारेमा सबैलाई जानकारी हुनेछ ।
सन्चालन प्रक्रिया	विश्व एड्स दिवस र कण्डम दिवसको अवसरमा एचआईभी र एड्सको रोकथाम र नियन्त्रण सम्बन्धि जन चेतना जगाउने क्रियाकलापहरू जस्तै: आईसी सामग्रीहरूको वितरण, स्थानिय टि.भी., रेडियो तथा एफ.एम मार्फत सन्देश प्रवाह, रेली, अन्तरक्रिया आदिको आयोजना गर्न सकिनेछ । यो कार्यक्रम प्रदेशले राष्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र संग समन्वय गरी संचालन गर्नु पर्नेछ ।
बजेट वाँडफाँड । श्रोत	यो कार्यक्रम ससर्त अनुदानको जेफम्याट श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	केन्द्रको परिपत्र
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र

	र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।
--	---

२१. कार्यक्रमको नाम: प्रदेश स्तरबाट एचआईभी कार्यक्रमको अनुगमन तथा मुल्यांकन (२४२)

परिचय	प्रदेश भित्र रहेका विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाहरूले संचालन गरेको एचआईभी कार्यक्रमको अवस्था अनुगमन गर्न आवश्यक देखिएको हुदा यो कार्यक्रम तयार गरिएको हो ।
उद्देश्य	एचआईभी कार्यक्रमको अवस्था थाहा पाउन अनुगमन गर्ने ।
अपेक्षित प्रतिफल	कार्यक्रमको वास्तविक अवस्था के कस्तो छ भनेर जानकारी हुनेछ ।
सन्चालन प्रक्रिया	राष्ट्रिय एचआईभी एड्स कार्यक्रमको प्रदेश अन्तर्गतका एचआईभी सेवा प्रदायक संस्थाहरूमा अनुगमन गराई कार्यक्रमको गुणस्तर सुनिश्चित गर्ने तथा कार्यक्रमको अपनत्व वृद्धि गर्न अनुगमनको लागि रकम व्यवस्था गरिएको छ । सो रकम नेपाल सरकारको दैनिक भ्रमण भत्ता नियमानुसार खर्च गर्न सकिने छ । यो रकम मन्त्रालयले आफै वा निर्देशनालय र स्वास्थ्य कार्यालय मार्फत खर्च गर्न सक्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड / श्रोत	यस कार्यक्रमका लागि बजेटको परिधि भित्र रही खर्च गर्नु पर्नेछ । यो कार्यक्रम ससर्त अनुदानको जेफम्याट श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	सम्बन्धित कार्यालयले एचआईभी सम्बन्धि साइटहरूमा आवश्यकता को आधारमा
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन राष्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ ।

२२. कार्यक्रमको नाम: प्रदेश स्तरिय एच आई भी डाटा रिभ्यु र भेरिफिकेसन वर्कसप (२४३)

परिचय	एचआईभी सम्बन्धित तथ्यांकहरूको गुणस्तर बढाउन प्रदेश स्तरिय डाटा रिभ्यु र भेरिफिकेसन वर्कसप अवश्यक रहेको छ ।
उद्देश्य	प्रदेश अन्तर्गत रहेका संस्थाहरूले एचआईभीको क्षेत्रमा गरेको प्रगति विवरण थाहा पाउन र यदि लक्ष्य अनुसार प्रगति नभएको भए प्रगति कम हुनका कारण पत्ता लगाइ उक्त समस्या हटाउने समाधानको उपाय पत्ता लगाउने ।

अपेक्षित प्रतिफल	प्रदेश भित्र एचआइभीको प्रगतिको अवस्था थाहा हुनेछ ।
सन्चालन प्रक्रिया	यस कार्यक्रम अन्तर्गत प्रदेशमा रहेका एचआइभीको क्षेत्रमा काम गर्ने सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाको प्रगति संकलन गरिने छ । स्थानिय निकायको संख्या अनुसार एचआइभीको संकलन भएको तथ्यांकलाई सुदृढिकरण गर्नका लागि यो कार्यक्रमको आयोजना गरिने छ, यो कार्यक्रमको अवधि ३ दिन हुनेछ । यो कार्यक्रम गर्दा केन्द्रको समन्वयमा गर्नु पर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड / श्रोत	यो कार्यक्रम ससर्त अनुदानको जेफम्याट श्रोत तर्फ रहेको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	केन्द्रले उपलब्ध गराउने फरमेट, कार्यक्रम तालिका तथा Power Points Presentation आदि
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।

२३. स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई एचआइभी र सम्बन्धमा मानव अधिकार, मेडिकल इथिक्स सम्बन्धमा तालिम

परिचय	एचआइभी संक्रमितहरूमा हुन सक्ने को इन्फेक्सनबाट बच्न समयमै इन्फेक्सनको उपचार हुन नसके संक्रमितको मृत्यु हुन सक्दछ । त्यस्तै संक्रमितहरूले निशुल्क स्वास्थ्य सेवा पाउनु उनीहरूको अधिकार हो ,सो अधिकारलाई स्वास्थ्यकर्मीले थाहा पाउन आवश्यक छ ।
उद्देश्य	स्वास्थ्यकर्मीलाई संक्रमितहरूले स्वास्थ्य सेवा पाउने अधिकार हो भन्ने सम्बन्धमा संक्रमितहरूलाई जानकारी गराउने ।
अपेक्षित प्रतिफल	स्वास्थ्यकर्मीलाई एचआइभी टिबी मानव अधिकार मेडिकल इथिक्स सम्बन्धमा जानकारी हुनेछ ।
सन्चालन प्रक्रिया	संक्रमितलाई गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवा के कसरी दिन सकिन्छ भनेर अस्पतालमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीहरूका लागि ३ दिने तालिमको लागि बजेट को व्यवस्था गरिएको छ साथै यो तालिम बजेटको परिधि भित्र रही संचालन गर्नु पर्ने छ । केन्द्र संग समन्वय गरि यो कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्नेछ । यो कार्यक्रम प्रदेशले राष्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र संग समन्वय गरी संचालन गर्नु पर्नेछ ।

बजेट वाँडफाँड / श्रोत	बजेट नेपाल सरकारको नियमानुसार खर्च गर्नु पर्नेछ । यस कार्यक्रमको बजेट शसर्त अनुदान को नेपाल सरकार श्रोत अन्तर्गत विनियोजन भएको छ ।
सन्दर्भ सामग्री	यस शीर्षकमा विनियोजित रकम बाट तालिम संचालन गर्दा लाग्ने खर्च नेपाल सरकारले जारी गरेको "कार्य संचालन निर्देशिका, पछिल्लो संस्करण " अनुसार गर्नु पर्ने छ ।
अभिलेख तथा प्रतिवेदन	खर्च गर्ने संस्थाले अभिलेख गरि लेखा परिक्षण सम्बन्धित निकाय स्वमले गर्नु पर्ने छ र खर्च र कार्यक्रमको प्रतिवेदन रास्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र र सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयलाई त्रैमासिक रूपले दिनु पर्नेछ साथै यस आ.व.मा सम्पादित कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त नभएमा आउने आ.व. मा बजेट विनियोजन गर्न केन्द्र बाध्य हुनेछैन ।

उल्लेखित कार्यक्रमहरू संचालन गर्न/गराउन र खर्च अभिलेख र प्रतिवेदन कार्यका लागि तपसिलका ऐन, नियम, निर्देशिका र मापदण्डहरूको लागि अनिवार्य पालना गर्नुपर्नेछ ।

- नेपालको संविधान, जनस्वास्थ्य ऐन र स्वास्थ्य नीति
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उतरदायित्व ऐन, २०७६
- सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उतरदायित्व नियमावली २०७७
- भ्रमण खर्च नियमावली २०६४
- आ.व.२०७९/०८० को बजेट कार्यान्वयन निर्देशिका
- कार्य संचालन निर्देशिका, २०७५ (पछिल्लो संस्करण)
- अन्य सान्दर्भिक ऐन, नियम, निर्देशिका तथा मापदण्डहरू

अनुसुची-१

प्रदेश अन्तर्गत पर्ने एआरटी, ओ. एस. टि. तथा अन्य कार्यक्रमहरू

सि.नं.	सेवा प्रदान गर्ने सस्थाको नाम	कार्यक्रम	प्रदेशको नामावली
१	ईलाम अस्पताल, इलाम	ए आर टी	प्रदेश-१
२	मेची अस्पताल, झापा	ओ. एस. टी. तथा ए आर टी	प्रदेश-१
३	जिल्ला अस्पताल ओखलढुङ्गा रुम्जाटार	ए आर टी	प्रदेश-१
४	जिल्ला अस्पताल संखुवासभा	ए आर टी	प्रदेश-१
५	इनरुवा अस्पताल, सुनसरी	ए आर टी	प्रदेश-१
६	जिल्ला अस्पताल, धनकुटा	ए आर टी	प्रदेश-१
७	उदयपुर जिल्ला अस्पताल, उदयपुर	ए आर टी	प्रदेश-१

१	जिल्ला अस्पताल बारा	ए आर टी	मधेश
२	प्रादेशिक अस्पताल, जनकपुर	ए आर टी	मधेश
३	जलेश्वर अस्पताल,महोत्तरी	ए आर टी	मधेश
४	रौतहट जिल्ला अस्पताल,रौतहट	ए आर टी	मधेश
५	गजेन्द्रनारायण सिंह अस्पताल,सप्तरी	ए आर टी	मधेश
६	जिल्ला अस्पताल, सर्लाही	ए आर टी	मधेश
७	जिल्ला अस्पताल, सिरहा	ए आर टी	मधेश
८	लहान अस्पताल, सिरहा	ए आर टी	मधेश
१	भक्तपुर अस्पताल,भक्तपुर	ए आर टी	बागमती
२	धुलिखेल अस्पताल, काभ्रे	ए आर टी	बागमती
३	हेटौडा अस्पताल मकवानपुर	ए आर टी	बागमती
४	त्रिशुली अस्पताल,नुवाकोट	ए आर टी	बागमती
५	जिल्ला अस्पताल, सिन्धुली	ए आर टी	बागमती
६	जिल्ला अस्पताल, धादिङ्ग	ए आर टी	बागमती
७	जिल्ला अस्पताल, सिन्धुपाल्चोक	ए आर टी	बागमती
८	चरिकोट अस्पताल, दोलखा	ए आर टी	बागमती
१	धौलागिरी अस्पताल, बागलुंग	ए आर टी	गण्डकी प्रदेश
२	जिल्ला अस्पताल, गोरखा	ए आर टी	गण्डकी प्रदेश
३	जिल्ला अस्पताल, पर्वत	ए आर टी	गण्डकी प्रदेश
४	जिल्ला अस्पताल, लमजुङ	ए आर टी	गण्डकी प्रदेश
५	जिल्ला अस्पताल, म्याग्दी	ए आर टी	गण्डकी प्रदेश
६	जिल्ला अस्पताल, स्याङ्गजा	ए आर टी	गण्डकी प्रदेश
७	दमौली अस्पताल, तनहुँ	ए आर टी	गण्डकी प्रदेश
१	जिल्ला अस्पताल, अर्घाखाँची	ए आर टी	लुम्बिनी
२	जिल्ला अस्पताल, बर्दिया	ए आर टी	लुम्बिनी
३	गुल्मी अस्पताल, गुल्मी	ए आर टी	लुम्बिनी
४	कपिलवस्तु अस्पताल, कपिलवस्तु	ए आर टी	लुम्बिनी
५	पृथ्वीचन्द्र अस्पताल, नवलपरासी	ए आर टी	लुम्बिनी
६	युनाइटेड मिशन अस्पताल, तानसेन	ए आर टी	लुम्बिनी
७	प्युठान अस्पताल, प्युठान	ए आर टी	लुम्बिनी
८	रोल्पा अस्पताल, रोल्पा	ए आर टी	लुम्बिनी
९	भीम अस्पताल, रुपन्देही	ए आर टी	लुम्बिनी
१०	लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल, रुपन्देही	ओ. एस. टी., ए आर टी र सेन्टर फोर एक्सेलेन्स	लुम्बिनी
११	राप्ति प्रादेशिक अस्पताल, दाङ	ए आर टी	लुम्बिनी
१२	रामपुर अस्पताल	ए आर टी	लुम्बिनी

१	दैलेख अस्पताल, दैलेख	ए आर टी	कर्णाली प्रदेश
२	कालिकोट अस्पताल, कालिकोट	ए आर टी	कर्णाली प्रदेश
३	सल्ले अस्पताल, रूकुम	ए आर टी	कर्णाली प्रदेश
४	सल्यान अस्पताल, सल्यान	ए आर टी	कर्णाली प्रदेश
५	प्रादेशिक अस्पताल, सुर्खेत	ए आर टी र सेन्टर फोर एक्सेलेन्स	कर्णाली प्रदेश
१	जिल्ला अस्पताल, आछाम	ए आर टी	सु.प. प्रदेश
२	वयलपाटा अस्पताल, अछाम	ए आर टी	सु.प. प्रदेश
३	जिल्ला अस्पताल, बैतडी	ए आर टी	सु.प. प्रदेश
४	जिल्ला अस्पताल, बझाङ	ए आर टी	सु.प. प्रदेश
५	जिल्ला अस्पताल, बाजुरा	ए आर टी	सु.प. प्रदेश
६	सेती प्रादेशिक अस्पताल, कैलाली	ए आर टी, सेन्टर फोर एक्सेलेन्स, ल्याब	सु.प. प्रदेश
७	टिकापुर अस्पताल, कैलाली	ए आर टी	सु.प. प्रदेश
८	माहाकाली अस्पताल, कंचनपुर	ए आर टी	सु.प. प्रदेश
९	मालाखेति अस्पताल, कैलाली	ए आर टी	सु.प. प्रदेश
१०	जिल्ला अस्पताल, दार्चुला	ए आर टी	सु.प. प्रदेश
११	जिल्ला अस्पताल, डोटी	ए आर टी	सु.प. प्रदेश

अनुसूची-२

एच आइ भी संक्रमितका लागि आवश्यक ल्याब जाँचको सुची

TABLE 3.2: Drug-specific laboratory investigation for monitoring people on ART

Specific ARV drugs	2-week visit	1 month visit	3 months visit	Every 6 months visits
TDF			Blood urea, creatinine	Blood urea, creatinine
AZT	Hb	Hb	Haemoglobin (Hb), complete blood count (CBC)	Hb, CBC
EFV	SGPT/ALT	SGPT/ALT	SGPT/ALT	SGPT/ALT
ATV/r	SGPT, S. bilirubin	SGPT, S. bilirubin	SGPT, S. bilirubin	LFT, RBS and lipid profile
LPV/r, DRV/r				RBS and lipid profile
DTG		SGPT/ALT	SGPT/ALT	SGPT/ALT

AZT: zidovudine; ATV: atazanavir; DRV: darunavir; DTG: dolutegravir; EFV: efavirenz; LFT: liver function tests; r: ritonavir; RBS: random blood sugar; SGPT/ALT: serum glutamic pyruvate transaminase/alanine aminotransferase; TDF: tenofovir

The national programme recommends VL testing routinely as the preferred ARV drug monitoring tool. The national programme recommends VL testing and CD4 count at 6 months and 12 months and only VL for stable patients every 12 months. CD4 testing is stopped in virally suppressed patients.

- 6 months and 12 months for new clients: conduct VL, CD4
- Every 12 months for stable clients: conduct VL every year

In addition to regular test mentioned for ARV monitoring, PLHIV may require lab investigation to diagnose opportunistic infections like CXR, Sputum for GeneXpert, Cr Ag test, Blood and Urine c/s test, CT scan, lumbur puncture for CSF test etc.

अनुसुची-३

रोजगार का लागि विदेश जाने व्यक्ति हरु तथा उनीहरूको परिवारको लागि टीबी तथा एचआईभीको सेवामा पहुँच बढाउने र त्यस सम्बन्धमा हुने लान्क्षना तथा भेदभाव न्यूनिकरण गराउने कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि प्राथमिकतामा परेको जिल्लाहरूको प्राथमिकीकरण सहितको सुची

लक्षित समुहको परिभाषा :

रोजगार का लागि विदेश जाने व्यक्ति हरु: Men aged between 18 to 49 years who have gone to India or any country of the Middle East or any south east Asian countries for work for at least three months and have returned home within the last three years.

रोजगार का लागि विदेश जाने व्यक्तिका परिवार:

Women aged 16 years and above who are current wives or widows of male, who had migrated to India or any country of Middle East or any south east Asian countries for work for at least three months in the last three years and have returned home at least once within the last three years

प्राथमिकतामा परेका जिल्लाहरू : तपसिलका जिल्लाहरूमा ग्लोबल फण्डको सहायतामा माइग्रेन्ट कार्यक्रम संचालन भैरहेको हुदा यी जिल्लाहरूको लागि यो बजेट बिनियोजन गरिएको छैन तसर्थ यो कार्यक्रम तपसिलको जिल्लाहरू बाहेक गर्नु पर्नेछ ।

तपसिल

काठमान्डौ, चितवन, स्याङ्जा, बागलुंग, रुपन्देही, नवलपरासी(पश्चिम), सुर्खेत, गुल्मी, पाल्पा, बाँके, बर्दिया, दाङ, अछाम, डोटी, बैतडी, बझांग, अर्घाखाँची, प्युठान, कैलाली र कंचनपुर

अनुसुची-४

एचआईवी को कमिप्रहेसिव कार्यक्रम भित्र पर्ने न्युनतम सेवाको प्याकेज

Migrants and their spouse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Health education and awareness of HIV with IEC tool 2. Risk assessment of risk behavior including overlapping risks. 3. Psychosocial interventions for those with substance abuse (alcohol) 4. Condom promotion- consistent and correct use of condom 5. PEP 6. HIV Testing and Counseling 7. STI diagnosis and Treatment 8. If diagnosed with HIV- linkage to treatment, care and support and retention. 9. Assessment of FP need and linkage to FP
---------------------------	---

अनुसुची-५

List of STI and OI Medicines for PLHIV		
1	Acyclovir 400 mg tablet	Tab
2	Acyclovir ointment 5% w/w (5 g/ tube)	Tube
3	Adrenaline injection 1: 1000	Amp
4	Azithromycine 500mg	Tab
5	Cefexime 200 mg Tablet	Tab
6	Ceftriaxone 1 gm	Vial
7	Ceftriaxone 250 mg Inj	Vial
8	Clotrimazole 1% w/v (15 ml bottle) mouth paint **	Bott
9	Clotrimazole 1% w/w Cream(15gm/tube)	Tube
10	Clotrimazole 100 mg pessary	Tab
11	Cotrimoxazole 960 mg tablet (DS) (Sulfamethoxazole 800 mg + Trimethoprim 160 mg)	Tab
12	Cotrimoxazole 240 mg/ 5 mL suspension (60 mL/ bottle) (Sulfamethoxazole 200 mg + Trimethoprim 40 mg)	Bott
13	Cotrimoxazole 480 mg Inj (Sulfamethoxazole 400 mg + Trimethoprim 80 mg) Inj	Amp
14	Doxycycline 100 mg	Cap
15	Fluconazole 150 mg tablet	Cap
16	Hydrocortisone Injection 100mg	Vial
17	Metronidazole 400mg	Tab
18	Benzathine Penicillin 1.2 mIU vial	Vial

नोट - : नेपाल सरकार, ग्लोबल फण्ड तथा सेभ द चिल्ड्रेन बीच जेफम्याट स्रोत अन्तर्गतका कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्नको लागि गरिएको त्रीपक्षिय सम्झौता बमोजिम बस्तु तथा सेवामा लाग्ने मुल्य अभिवृद्धि कर (१३%) नेपाल सरकारमार्फत दातृ निकायलाई सोधभर्ना गरिने ब्यबस्था भए अनुरूप केन्द्रमा उक्त बजेट विनियोजन भएको हुनाले, नियम बमोजिम गरिने सम्पूर्ण खर्चहरूमा आउने मुल्य अभिवृद्धि कर छुट्टै लेखा राख्नुपर्ने छ र सो मुल्य अभिवृद्धि करको रकम केन्द्रलाई आर्थिक प्रतिवेदन पठाउदा सो रकम छुट्याएर देखाउन र मुल्य अभिवृद्धि कर लागेको बिलको फोटो कपि सहित कार्यालयको पत्र मार्फत केन्द्रलाई जानकारी गराउनु पर्ने छ ।

धन्यवाद